

Bezprecedensowe ataki na Fundację Otwarty Dialog w Polsce

1. Protesty społeczeństwa obywatelskiego w obronie niezależności Konstytucji i ich następstwa

W świetle ostatnich wydarzeń w Polsce, jednym z najbardziej pilnych problemów są ataki na społeczeństwo obywatelskie, podejmowane przez organy administracji rządowej. Krytyczne wobec władzy organizacje pozarządowe (m.in. [Obywatele RP](#), Fundacja Otwarty Dialog, [Komitet Obrony Demokracji](#) i [Akcja Demokracja](#)) znajdują się pod bezprecedensową presją z powodu [swojego sprzeciwu](#) wobec rządowych planów przeprowadzenia reformy sądownictwa oraz zaangażowania w pokojowe protesty społeczne w drugiej połowie lipca 2017 r.

Jak zostało szeroko zrelacjonowane przez [międzynarodowe mass media](#), [protesty](#) antyrządowe miały na celu obronę rządów prawa i Konstytucji. **Manifestanci sprzeciwiali się zamachowi na niezależność sądownictwa i niezawisłość sędziów wynikającemu z procedowania niezgodnych z konstytucją projektów ustaw.** Takie projekty ustaw, przedstawione przez obecną większość parlamentarną (tworzoną przez partię Prawo i Sprawiedliwość) we współpracy z rządem, w swej istocie naruszały trójpodział władzy. Przedstawiciele Fundacji Otwarty Dialog uczestniczyli w tych protestach.

W dn. 21.07.2017 r., Bartosz Kramek, Przewodniczący Rady Fundacji Otwarty Dialog na swoim profilu na Facebooku opublikował [notatkę](#), zawierającą obszerną listę sugerowanych działań niepostuszeństwa obywatelskiego. Tego samego dnia Fundacja wydała oficjalne oświadczenie dotyczące niedopuszczalności naruszenia Konstytucji i popierające protesty. Fundacja udostępniła również notatkę Bartosza Kramka [na swoim profilu na Facebooku](#).

Znacząca mobilizacja społeczeństwa doprowadziła do zawetowania dwóch z trzech procedowanych ustaw przez prezydenta Andrzeja Dudę, co - na chwilę obecną - w jedynie częściowy, lecz istotny sposób przyczyniło się do powstrzymania tego procesu. Uratowana została niezależność Sądu Najwyższego i Krajowej Rady Sądownictwa, natomiast podpisana została [ustawa o ustroju sądów powszechnych](#), która poddaje te sądy [faktycznej kontroli](#) ministra sprawiedliwości.

2. Kampania medialna dezinformacyjno-zniestawiająca skierowana przeciwko społeczeństwu obywatelskiemu jako wrogim obcokrajowcom

Kontrolowana przez partię rządzącą polska telewizja publiczna TVP rozpoczęła [zmasowaną kampanię dezinformacyjno-zniestawiającą](#) skierowaną przeciwko w. Organizacja moraz – szerzej – wszystkim niezależnym od władzy inicjatywom obywatelskim. Kampania ta opiera się na manipulacjach, półprawdach, a także faktach [rażąco sprzecznych z rzeczywistością](#). Krytyczne organizacje posądzane są o sztuczne wywołanie protestów w obronie sądów i Konstytucji oraz

manipulowanie opinią publiczną [za pieniądze zza granicy](#). Kreowany jest obraz [wroga zewnętrznego](#), a ich kluczowi aktywiści przedstawiani są jako agenci innych państw (m.in. Prezydent Fundacji Otwarty Dialog **Lyudmyla Kozlovska**, obywatelka Ukrainy), **zdrajcy Ojczyzny** (m.in. Przewodniczący Rady Fundacji Otwarty Dialog **Bartosz Kramek**), bądź marionetki obcych sił i rządów (**m.in. George'a Sorosa, Rosji, a nawet Niemiec i elit brukselskich**). Wysuwane i dyskutowane są publicznie - w tym przez kluczowych ministrów polskiego rządu - projekty mające na celu poddanie organizacji pozarządowych specjalnemu nadzorowi, w tym ich kontroli przez służby specjalne oraz ograniczeniu im dostępu do finansowania z zagranicy. Organizacjom tym przypisuje się intencje wywołania **krwawej rewolucji** i siłowego obalenia rządu w celu realizacji interesów obcych państw i innych aktorów zagranicznych.

Fundacja zajmowała się wcześniej wysyłką na Ukrainę wojskowego nieśmiercionośnego sprzętu ochronnego, m.in. kamizelek kuloodpornych i hełmów; w tym celu uzyskała od władz państwowych specjalną licencję wymaganą przez prawo. Z tego powodu fundacja została oskarżona o handel bronią, co mao, rzekomo, służyć sprowokowaniu polskiego Majdanu [1], [2].

[Głosy krytyczne z UE](#), w tym z [Komisji Europejskiej](#) są przedmiotem otwartej pogardy ze strony władz polskich, które nie tylko je odrzucają, ale także próbują nastawić opinię publiczną przeciwko nim, wzmacniając w ten sposób [radykałne nastawienie antyeuropejskie](#) i [ksenofobiczne](#).

3. Wzmocnienie ksenofobii i nastrojów antyukraińskich w społeczeństwie

Kampania ta jest prowadzona również przez skrajne organizacje prawicowe i nacjonalistyczne, a ataki te prowadzą do ogromnej fali tzw. mowy nienawiści i gróźb karalnych w Internecie; zdarzają się też incydenty w przestrzeni publicznej, którym często towarzyszy ciche przyzwolenie i niechętna reakcja ze strony organów ścigania. Istotnym aspektem **hejtu** jest jego często spotykany wymiar ksenofobiczny: obiektom ataków odmawia się prawa do narodowości polskiej, a **agresja** kierowana jest także przeciwko licznej społeczności Ukraińców w Polsce. Ma to m. in. związek z faktem [uczestnictwa zamieszkujących w Polsce obywateli Ukrainy w protestach](#) oraz głośnymi wcześniej [akcjami pomocy humanitarnej](#) dla Ukrainy, organizowanej przez Fundację Otwarty Dialog. Efektem tych działań jest ostra polaryzacja społeczeństwa oraz budowanie klimatu, w którym pogłębia się niechęć wobec inicjatyw obywatelskich, uchodźców i imigrantów.

Jednym z obecnych rezultatów agresywnej kampanii medialnej są ataki na członków zespołu Fundacji Otwarty Dialog (w tym byłych współpracowników), członków ich rodzin oraz oficjalnych [zwolenników i darczyńców](#) Fundacji (w związku z tymi okolicznościami, organizacja pozarządowa tymczasowo usunęła swoje sprawozdania finansowe, które wcześniej były dostępne [na jej stronie internetowej](#)).

Została również opublikowana [petycja w internecie](#) wzywająca do wszczęcia postępowania karnego w stosunku do Fundacji Otwarty Dialog.

4. Agresywne głosy rządu

Ataki medialne są wstępem do szykan ze strony administracji rządowej, które przywodzą na myśl metody stosowane w Polsce w czasach komunistycznych, a obecnie - w wielu niedemokratycznych państwach postsowieckich. **Członkowie polskiego rządu, m.in. Minister Spraw Wewnętrznych [Mariusz Błaszczak](#), oraz jego zastępca [Jarosław Zieliński](#), Minister-Koordynator Służb Specjalnych [Mariusz Kamiński](#), Minister Spraw Zagranicznych [Witold Waszczykowski](#) oraz Minister Obrony Narodowej [Antoni Macierewicz](#) publicznie analizują, jakie działania należy podjąć przeciwko poszczególnym organizacjom pozarządowym. W przypadku Fundacji Otwarty Dialog Jarosław Zieliński i Antoni Macierewicz wyrazili opinię, że organizacja jest dziełem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub po prostu służb specjalnych. Fundacja Otwarty Dialog wydaje się być najbardziej publicznie atakowaną organizacją pozarządową spośród wszystkich**

organizacji, które stały się celem ataków.

W dniu 30 sierpnia 2017 r., Premier **Beata Szydło** (Prawo i Sprawiedliwość) w wywiadzie prasowym dla Gazety Polskiej stwierdziła, że ostatnie protesty społeczne nie były spontaniczne, lecz **dobrze wyreżyserowane i opłacone**. Podkreśliła, że konkretne fundacje działają w interesie wpływowych grup zagranicznych i nie poddadzą się łatwo. Odpowiadając na pytanie dziennikarza sugerujące potrzebę reakcji w sprawie Wolnych Obywateli Polski i Fundacji Otwarty Dialog, premier Szydło dodała, że minister spraw zagranicznych poinformował prokuraturę **bezprawnych działaniach** Fundacji Otwarty Dialog.

5. Spór z Ministerstwem Spraw Zagranicznych i groźba zawieszenia zarządu Fundacji

W dn. 27 lipca 2017 r., Ministerstwo Spraw Zagranicznych zażądało udzielenia wyjaśnień od **Fundacji Otwarty Dialog** posądzając ją o nawoływanie do nielegalnych działań i bliżej niesprecyzowane ataki personalne. Pomimo udzielenia przez Fundację obszernych wyjaśnień, w piśmie z dn. 7 sierpnia 2017 r., MSZ, powołując się na swoje uprawnienia nadzorcze, zażądało od Fundacji **usunięcia "nielegalnych treści"** ze stron internetowych i mediów społecznościowych Fundacji w terminie do 3 dni. Fundacja określa to jednoznacznie jako **atak na wolność słowa** i niezależność organizacji pozarządowych. **Spodziewa się** także, że MSZ może podjąć kroki prowadzące do zawieszenia Zarządu Fundacji. Zgodnie z **ustawą o fundacjach**, w przypadku gdy Fundacja nie spełni tych żądań, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może złożyć wniosek do sądu, domagając się zawieszenia zarządu Fundacji i ustanowienia zarządu przymusowego.

W dniu 3 października 2017 r. Fundacja Otwarty Dialog została poinformowana przez Sąd Okręgowy w Warszawie, że Minister Spraw Zagranicznych złożył wniosek o wyznaczenie tzw. zarządu przymusowego, który ma zastąpić obecny Zarząd Fundacji. Sąd wyznaczył 7-dniowy termin na wydanie przez Fundację oficjalnego oświadczenia w tej sprawie. Na wniosek sądu Fundacja przedstawiła już swoje oficjalne stanowisko w tej sprawie, wskazując na liczne błędy we wniosku ministra.

6. Kontrola skarbowo-celna

Na wniosek Ministra Koordynatora Służb Specjalnych, skierowany do Ministra Spraw Zagranicznych, w dniu 7 sierpnia 2017 r. władze skarbowe wszczęły **specjalną kontrolę skarbowo-celna** Fundacji Otwarty Dialog na podstawie bezpośredniego żądania MSZ (pomimo faktu, że różne kontrole zostały już przeprowadzone w poprzednich latach). Według księgowych Fundacji, inspekcja przeprowadzana jest w niespotykany dotąd sposób, biorąc pod uwagę liczbę uczestniczących w kontroli urzędników skarbowych, jej intensywność i zakres wymaganych informacji. Prawie każdego tygodnia różni pracownicy Fundacji **są przestuchiwani** w Izbie Administracji Skarbowej w Warszawie. Stwarza to **poważne trudności** w codziennej pracy organizacji.

7. Prawo Lyudmyły Kozlovskiej do pobytu w Polsce i groźba deportacji

Cudzoziemcy związani z organizacją **martwią się** o swoje dokumenty pobytowe i prawo do pobytu i pracy w Polsce. Szczególne zaniepokojenie dotyczy osoby Lyudmyły Kozlovskiej, Prezydenta Fundacji Otwarty Dialog, która jako obywatelka Ukrainy, może zostać dość łatwo wydalona z kraju pod pretekstem stanowienia **zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego** zgodnie z ustawą o cudzoziemcach. Taką decyzję może podjąć właściwy wojewoda (szef administracji regionalnej). Może to być uzasadnione poufnym raportem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i może zostać wydana decyzja podlegająca natychmiastowemu wykonaniu (co w

praktyce oznacza nakaz opuszczenia kraju).

W takim scenariuszu cudzoziemiec może odwoływać się od decyzji do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, chociaż biorąc pod uwagę obecną sytuację polityczną i fakt, że Szef Urzędu podlega Prezesowi Rady Ministrów, raczej nie jest prawdopodobne, aby decyzja została uchylona. Dopiero wówczas wspomniany cudzoziemiec ma prawo do odwołania się od wcześniejszych decyzji do sądu administracyjnego, ale w praktyce cudzoziemiec może skorzystać z takiego prawa dopiero wtedy, gdy będzie już za granicą.

Istotnym czynnikiem w tej sprawie jest fakt, że wspomniany wyżej raport dotyczący obcokrajowca w Polsce może skutkować zgłoszeniem go przez polskie władze do Systemu Informacyjnego Schengen, a tym samym uniemożliwić mu wjazd i pobyt na terenie wszystkich państw członkowskich strefy Schengen.

Obecnie mechanizmy te i ich użycie przeciwko Lyudmyle Kozlovskiej są szeroko omawiane w internecie przez prawników [dziennikarzy](#), [bloggerów](#), polityków i ich zwolenników.

8. Żądania postów radykalnej prawicy

Wrogie działania wobec poszczególnych organizacji pozarządowych i całego krytycznego społeczeństwa obywatelskiego prowadzone są przez prawników postów do rządu polskiego oraz urzędników państwowych w Polsce:

- W dniu 31 lipca 2017 r., [Stanisław Pięta](#), poseł z ramienia Prawa i Sprawiedliwości, wiceprzewodniczący Polsko-Ukraińskiej Grupy Parlamentarnej ogłosił publicznie w bardzo nieuprzejmy sposób, że Fundacja Otwarty Dialog powinna natychmiast opuścić Polskę (**wynieść się z Polski**), gdyż rzekomo ingeruje w sprawy polskie i niszczy stosunki polsko-ukraińskie..
- Tegosamegodnia, [Adam Andruszkiewicz](#), poseł z ramienia partii politycznej Kukiz'15 i lider organizacji nacjonalistycznej Endecja, złożył wniosek do **odpowiednich służb [specjalnych]**, w których [zażądał przeprowadzenia kontroli](#) w Fundacji Otwarty Dialog, jako że rzekomo stanowi ona **obce i lewicowe zagrożenie** dla państwa polskiego. Zapowiedział on, że złoży parlamentarne pisemne zapytanie dotyczące działalności Fundacji.
- W dniu 1 sierpnia 2017 r., [Tomasz Rzymkowski](#), poseł z ramienia partii Kukiz'15 udzielił wywiadu, w którym określił Fundację Otwarty Dialog jako **międzynarodówkę rozbójniczą**, finansowaną rzekomo przez **Sorosa i Rosję** w celu wywołania rebelii w Polsce i wezwał do zakazu finansowania organizacji pozarządowych z środków pochodzących z zagranicy
- W dniu 23 sierpnia 2017 r., [Dominik Tarczyński](#), poseł z ramienia partii Prawo i Sprawiedliwość, złożył w prokuraturze zawiadomienie o rzekomym popełnieniu przestępstwa przez Fundację Otwarty Dialog, tj. o dokonaniu próby siłowego obalenia organu konstytucyjnego. Poseł Tarczyński oświadczył, że omówi tę sprawę również z Prokuratorem Generalnym/Ministrem Sprawiedliwości **Zbigniewem Ziobrą**.

W dniu 7 września 2017 r., [grupa postów z ramienia partii Kukiz'15 \(Marek Jakubiak, Adam Andruszkiewicz, Barbara Chrobak, Wojciech Bakun, Paweł Skutecki, Paweł Szramka, Jarosław Sachajko\)](#) złożyła pisemne zapytanie do Ministra Spraw Wewnętrznych, domagając się informacji o działaniach podjętych w związku z Fundacją Otwarty Dialog.

9. Oświadczenia międzynarodowych organizacji pozarządowych i Członków PACE

Kilka oświadczeń wydały międzynarodowe organizacje pozarządowe, m.in. [Global Ukraine](#) i [Centrum Swobód Obywatelskich](#), a także [Członkowie Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy](#)

, wzywając rząd polski do rozwiązania tej sytuacji i do "przywrócenia porządku konstytucyjnego i zaprzestania szykanowania społeczeństwa obywatelskiego".

Zobacz także:

1. [Oświadczenie Fundacji Otwarty Dialog z dn. 21.07.2017 r. ws. demontażu rządów prawa w Polsce](#)
2. [Oświadczenie ws. decyzji Prezydenta RP z dn. 24 lipca 2017 r. ws. reformy sądownictwa](#)
3. Opracowanie: "[Informacje na temat bezprecedensowych ataków na organizacje społeczeństwa obywatelskiego w Polsce](#)"

Czytaj również:

- [Gazeta Prawna: MSZ zamierza zaskarżyć decyzję sądu ws. ODF](#)
- [Gazeta Wyborcza: Sąd odmówił Waszczykowskiemu, który chciał zawieszenia Zarządu ODF](#)
- [Rzeczpospolita: MSZ przegrało w sądzie z Fundacją Otwarty Dialog](#)
- [Sąd odmówił MSZ zawieszenia zarządu Fundacji Otwarty Dialog](#)

- [Atak na rządy prawa i społeczeństwo obywatelskie w Polsce - debata w ramach konferencji OBWE HDIM 2017](#)
- [Polsat News relacjonuje wystąpienie Bartosza Kramka na side evencie OBWE/ODIHR HDIM 2017](#)
- [Onet: Rząd nie chce Otwartego Dialogu](#)
- [Wirtualna Polska: Fundacja Otwarty Dialog może dostać zarządcę przymusowego](#)
- [MSZ wyznaczy Fundacji zarządcę przymusowego? Bartosz Kramek: "Będziemy się bronić"](#)
- [Kramek w "Dryjańska naTemat": Musimy się bronić przed zniszczeniem organizacji pozarządowych. Znamy to z Rosji](#)
- [Krytyka Polityczna: Fundacja Otwarty Dialog na celowniku prorządowych mediów](#)
- [Fundacja Otwarty Dialog w programie "Teraz Ja!": Czujemy presję, to łamanie praw człowieka](#)
- [Wirtualna Polska o medialnej i rządowej nagonce na ODF. Kramek: "To motywowany politycznie początek represji"](#)